

ที่ ศธ ๐๒๓๑/๗๒๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๖

มีนาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การนำเสนอมาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร.๐๕๐๖ /ว(ล) ๒๘๔๔

ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชน
ของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้เสนอความเห็นในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับมาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชนเพื่อ
ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการนั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว มีข้อสังเกตและ
ข้อเสนอเพิ่มเติมในแนวทางการดำเนินงานตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร ศรีสุวาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจการพิเศษ

โทร./โทรสาร. ๐๒ ๖๒๘ ๖๓๙๖

**มาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทในเด็กและเยาวชน
ของกระทรวงศึกษาธิการ**

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. มาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดอบรมเผยแพร่ให้ความรู้ทางการเลี้ยงดูบุตรหลานที่เหมาะสม ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กฎหมายความผิดเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การรวมตัวก่อเหตุทะเลาะวิวาท 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมในลักษณะที่ครอบครัวมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว 3. ส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศที่ดีภายในครอบครัว	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
2. มาตรการส่งเสริมศักยภาพ ประคองผ่านวัยในเด็กและเยาวชน	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษามีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ สมบูรณ์และแข็งแรง 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา เผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ความ ฉลาดทางคุณธรรม 3. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษา เผยแพร่ และ ให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง จิตวิทยาการพัฒนาร่างกายของแต่ละวัยทั้ง ทางด้านการร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญา 4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา เผยแพร่และให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษาในเรื่องการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วม	สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา สำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
3. มาตรการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งในทุกสังกัดจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามนัยมาตรา 63 หมวด 7 การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาใน พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และถือเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาและเป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานของครูที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน 2. ส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาให้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทักษะการให้คำปรึกษา การลดความขัดแย้ง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม การจัดการในห้องเรียน การคัดกรองและการช่วยเหลือเบื้องต้น 3. กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาส่งเสริมระบบครูผู้ช่วยหรือครูสำหรับให้คำปรึกษานักเรียนในระบบโรงเรียน เพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับนักเรียนนักศึกษา 4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพนักเรียน นักศึกษาในการดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
4. มาตรการส่งเสริมระบบเครือข่ายผู้ปกครองในโรงเรียนและสถานศึกษา	1. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกระดับจัดตั้งเครือข่ายชุมชน และโรงเรียนร่วมกัน โดยประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ เพื่อสร้างความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนา คุ้มครอง ป้องกันและแก้ไขปัญหาคความประพฤตินักเรียน นักศึกษา และจัดทำคู่มือ 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกระดับจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองครอบครัวชุมชนที่เข้มแข็งและกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการให้มีทักษะความสามารถในการดูแลแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในวัยเรียน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3. ร่วมมือกับภาคเอกชนในการรณรงค์ปลูกจิตสำนึกและสร้างความรู้สึกร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท ตลอดจนการส่งเสริมการจัดทำรายการผ่านสื่อทุกแขนงเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้แก่ครอบครัว สังคมช่วยกันเฝ้าระวังสอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด 4. เสริมสร้างและกระตุ้นให้องค์กรเครือข่าย ตาม ทรบ. คุ้มครองเด็กทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัดมีการประสานงาน และความร่วมมือโดยทำเป็นบันทึกความร่วมมือ MOU ในการปฏิบัติงานเพื่อแบ่งภารกิจและความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน	สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา

มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	หน่วยงานรับผิดชอบ
5. มาตรการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ และสนองนโยบายปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยึดคุณธรรม นำความรู้ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและเทคนิคในการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2. พัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการและการใช้กระบวนการความคิด วิเคราะห์ให้มากขึ้น และเพิ่มวิชาที่เป็นความสนใจของผู้เรียน 3. ส่งเสริม สนับสนุนโครงการ แลกเปลี่ยนนักเรียนอาชีวศึกษาในระดับอาเซียน โดยรัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาภาครัฐและเอกชนได้เข้าร่วม	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
6. มาตรการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาเชิงรุก	1. ส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาเมียบทบาทในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา โดยเสมอภาค 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำมาพิจารณาการกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้ 3. จัดให้มีเครือข่ายพนักงานเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา ให้กระจายทุกพื้นที่เพื่อเป็นแกนนำในการประสานกรณีข้อพิพาททั้งระดับสถานศึกษา และระดับบุคคลเพื่อลดความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้น	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ข้อสังเกตจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้พิจารณามาตรการแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันและวิวาทในเด็กและเยาวชนตามที่กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอแล้ว เห็นชอบด้วยกับมาตรการที่เสนอ แต่ทั้งนี้ข้อสังเกตเพิ่มเติม 2 ประการ คือ

1. ในระดับอุดมศึกษา การประชุมผู้ปกครอง การพบผู้ปกครองเทอมละ 1 ครั้ง ควรเป็นเรื่องสมัครใจของผู้ปกครองจะเหมาะสมกว่า อีกทั้งไม่ควรจะเป็นกิจกรรมบังคับ ควรให้เป็นการพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละสถาบันการศึกษา
2. สำหรับการเสนอคณะรัฐมนตรีให้กำหนดวันประชุมผู้ปกครอง “เป็นวันลาที่ไม่นับวันลา” โดยไม่ถูกหักค่าแรงหรือขาดงานนั้น กรณีนี้ใช้ได้กับผู้ปกครองที่เป็นข้าราชการ หรือคนงานที่รับเงินเดือนเท่านั้น สำหรับผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวอาจจะต้องมีสิ่งจูงใจอื่น เช่น ใบประกาศยกย่องในฐานะผู้ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาสังคม หรือสิทธิพิเศษอื่นๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ให้เสนอความคิดเห็น ดังนี้

1. มาตรการแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาๆ ควรระบุระยะเวลา จำนวนปี เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน
2. แนวทางการดำเนินงานของแต่ละมาตรการนั้นหลายกิจกรรมมีการดำเนินงานแล้ว โดยกระทรวงต่างๆ เช่น การอบรมให้ความรู้พ่อแม่ การจัดกิจกรรมครอบครัว ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษา การปฐมนิเทศนักเรียนนักศึกษา การส่งเสริมผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในระบบการศึกษาเป็นสิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานอยู่แล้ว มาตรการและแนวทางการป้องกันฯ ดังกล่าวจะต้องเข้ามาผลักดัน ส่งเสริมให้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการครอบคลุมทั่วถึงและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เมื่อมาตรการแนวทางดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจาก ครม. ควรมีการกำหนดกลไกในการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงต่างๆ ที่ดำเนินงานอยู่แล้วเพื่อลดความซ้ำซ้อนและประหยัดทรัพยากร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีการกำหนดกระทรวงผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละมาตรการและวางแผนการทำงานร่วมกันเพื่อนำมาตรการแนวทางไปสู่การปฏิบัติ